

Lekcja 9

Przekład, nota biograficzna, zaproszenie

1. Proszę uzupełnić poniższe wypowiedzi.

- a) Znanym i cenionym pisarzem polskim w moim kraju jest
- b) Bardzo popularny w jest
- c) Bez wątplenia najbardziej znanym polskim pisarzem za granicą jest
- d) Najbardziej chyba znanym polskim pisarzem w jest

2. Proszę zaznaczyć, który z polskich pisarzy otrzymał literacką Nagrodę Nobla.

Wisława Szymborska	☐
Czesław Miłosz	☐
Zbigniew Herbert	☐
Henryk Sienkiewicz	☐
Władysław Reymont	☐
Ryszard Kapuściński	☐

3. Proszę przeczytać krótką informację na temat Nagrody Nike i omówić warunki uczestnictwa w konkursie oraz jego założenia.

Nagroda NIKE, jedna z najbardziej prestiżowych polskich nagród literackich, przyznawana od 1997 co roku w październiku, za najlepszą książkę roku. Do konkursu (organizowanego przez związaną z „Gazetą Wyborczą” Fundację Nagrody Literackiej Nike) można zgłaszać książki polskojęzyczne żyjących autorów. Do udziału dopuszczone są wszystkie gatunki literackie. Nagrody nie można nie przyznać, nie można jej też podzielić. Celem konkursu jest promocja literatury polskiej. Skład jury jest co roku odmienny. Laureaci otrzymują statuetkę oraz czek. Autorem statuetki NIKE wręczanej autorom nagradzanych książek jest G. Zemła.

4. Proszę dokonać kategoryzacji wyrazów podanych w ramce według poniższych kryteriów.

literatura piękna	literatura użytkowa	literatura faktu	literatura naukowa

powieść • dziennik • książka kucharska • atlas • poradnik (np. majsterkowicza)
 • podręcznik • poezja • słownik • encyklopedia • kodeks • książka telefoniczna •
 reportaż • zbiór zadań • pamiętnik • przewodnik • kronika • skrypt

5. Proszę uzupełnić definicje wyrazami i wyrażeniami z ramki.

- a) Instytucja publikująca teksty to *wydawnictwo*
- b) Tłumaczenie lub próba odwzorowania cech oryginału to

- c) Ogół spraw i operacji dotyczących między innymi kupna,
 sprzedaży, promocji książek
- d) To, co zostało wydane, wydrukowane, podane do powszechnej
 wiadomości
- e) Impreza o charakterze promocyjno-informacyjnym, podczas niej
 odbywają się prezentacje wydawnictw, spotkania z pisarzami

- f) Ostatnio wydane publikacje, które są szczególnie promowane, to

nowości wydawnicze
 przekład
 rynek wydawniczy
 targi książki
~~wydawnictwo~~
 publikacja

6. Proszę uzupełnić zdania wyrazami z poprzedniego ćwiczenia w odpowiedniej formie gramatycznej.

- a) Trzeba przyznać, że z _____¹ literatury polskiej jest całkiem niezłe. Po pierwsze, powstaje ich coraz więcej, wiele jest najwyższej próby, zaś to, w jakich _____² się ukazują, wydaje mi się w sumie kwestią drugorzędą.
- b) Każdego roku _____³ są nie tylko wydarzeniem kulturalnym, ale także miejscem spotkań z wydawcami, wymiany doświadczeń i korzystnych zakupów.
- c) W ramach imprezy Klubu Książki tradycyjnie już odbędą się liczne konferencje i spotkania, na których będą prezentowane _____⁴, które dopiero co wyszły spod prasy drukarskiej.

7. Proszę odczytać wypowiedzi z blogów na temat popularności polskich pisarzy za granicą.

Anna: Przeglądałam kiedyś książki we włoskiej księgarni i natrafiłam na półkę książek Ryszarda Kapuścińskiego. Widząc moje zainteresowanie, podszedł do mnie Włoch w średnim wieku i zaczął nakłaniać do kupna książek Kapuścińskiego, wychwalając przy tym nie tylko samą treść, ale i walory artystyczne jego książek. Nie wiem, jak jest w innych krajach, ale we Włoszech Kapuściński jest postacią znaną i niezwykle cenioną.

Marcin: Witam, od kilku lat mieszkam w Berlinie. Bez wątpienia najbardziej znanym polskim pisarzem jest tutaj Andrzej Szczypiorski. Bardzo popularny jest Lem, głównie dzięki ekranizacji *Solaris*. W każdej niemal bibliotece znaleźć można znakomicie przetłumaczone książki Marii Nuruwskiej. Młodzież zna książki Doroty Masłowskiej – gościła na spotkaniach w Klubie Nieudaczników... Ankieta wśród losowo wybranych niemieckich znajomych, bynajmniej nie analfabetów, przyniosła efekt zdumiewający – o Miłoszu i Szymborskiej nie słyszał prawie nikt...

Maria: Bez wątpienia najbardziej znanym polskim pisarzem za granicą jest Stanisław Lem. Jego książki pojawiały się nie tylko w krajach europejskich, ale też w dalekiej Japonii, co mogę potwierdzić (byłam na wymianie i mieszkałam u pewnej Japonki). Jakby tego było mało, to sam Dick zwykł mawiać, że Lem to nie jeden człowiek, ale specjalna komórka KGB.

Marek: Uważam, że najbardziej chyba znanym polskim pisarzem w Hiszpanii jest Ryszard Kapuściński. Moi hiszpańscy znajomi szczególnie cenią *Wojnę futbolową* oraz (jakżeby inaczej) *Cesarza*. Cenią go jednak nie za same reportaże jako takie – ale za ich wartość artystyczną. Kapuściński jako mistrz słowa nobilitował reportaż jako gatunek literacki i jako taki został tam zauważony.

8. Proszę streścić opinię z blogów internetowych przy użyciu mowy zależnej.

WZÓR

a) **Anna wspomina, że** przeglądała kiedyś książki we włoskiej księgarni, w której znalazła półkę z książkami Ryszarda Kapuścińskiego. Gdy dostrzegł jej zainteresowanie pewien Włoch, podszedł do niej i zaczął nakłaniać do kupna książek Kapuścińskiego, wychwalając przede wszystkim walory artystyczne jego książek. Anna nie wie, jak jest w innych krajach, ale **uważa, że** Kapuściński jest we Włoszech postacią znaną i niezwykle cenioną.

b) **Marcin**, który od kilku lat mieszka w Berlinie, **uważa, że**

.....

.....

c) **Maria wyraża opinię, że**

.....

.....

.....

d) **Marek uważa, że**

.....

.....

.....

.....

9. Na podstawie opinii z blogów proszę wypisać argumenty, które decydują o popularności Ryszarda Kapuścińskiego i Stanisława Lema.

Ryszard Kapuściński jest znany poza granicami Polski, ponieważ:	Stanisław Lem jest znany poza granicami Polski, ponieważ:
✓ docenia się walory artystyczne jego książek (opinia Anny) ✓ ✓ ✓	✓ jego powieść <i>Solaris</i> została zekranizowana ✓ ✓ ✓

10. Stefan Chwin – znany czy nieznan z przekładów? Proszę odczytać notę biograficzną autora:

- Urodzony 11 kwietnia 1949 r. w Gdańsku, polski powieściopisarz, krytyk literacki, eseista, historyk literatury.
- Wykłada na Uniwersytecie Gdańskim. Jako naukowiec zajmuje się romantyzmem i romantycznymi inspiracjami w literaturze nowoczesnej (między innymi u Witolda Gombrowicza).
- Swoje artykuły publikuje w czasopiśmie zagranicznych: niemieckich, szwedzkich, anglojęzycznych, a także w prasie polskiej.
- Najśłynniejszą jego powieścią jest *Hanemann* (1995), przetłumaczona między innymi na język niemiecki i angielski.
- Członek Stowarzyszenia Pisarzy Polskich. W latach 1996–2003 juror Literackiej Nagrody Nike.
- Inne powieści: *Esther* (1999), *Złoty pelikan* (2002), *Żona prezydenta* (2005), *Dziennik dla dorosłych* (2008).

2. Była to nadzwyczaj **urodziwa, dumna i silna** kobieta.
Cały czas rozmyślałam o⁴,⁵ i⁶
tej kobiety.
3. My – kobiety – lubimy, gdy mężczyzna jest **odważny i romantyczny**.
W mężczyznach pociąga nas⁷ połączona z⁸.
4. Nie cieszył się ludzką sympatią, bo był **cwany i obłudny**.
Jego⁹ i¹⁰ robiły na wszystkich złe
wrażenie.

III. Od podanych w nawiasach słów proszę utworzyć pojedyncze słowa: rzeczowniki, przymiotniki lub liczebniki, i wpisać je w miejsce luk zgodnie z podanymi przykładami.

..... / 5 p. (10 x 0,5 p.)

Mam na imię Tomek i jestem **literaturoznawcą**⁰ (literatura / znać), specjalizującym się w **średniowiecznej**⁰ (średni / wiek) literaturze łacińskiej. Pasjonuje mnie naprawa i konserwacja zabytkowych **czasomierzy**⁰ (czas / mierzyć).

A oto krótka charakterystyka moich najlepszych przyjaciół. Andrzej jest
.....¹ (doradzać) finansowym, ale jego prawdziwym hobby jest kolekcjonowanie
.....² (stary / druk). W swoim domowym³
(księga / zbiór) ma ich już kilkadziesiąt. Gdy go odwiedzam, często przeglądamy razem
.....⁴ (szesnaście / wiek)⁵ (ręka
/ pisać). Narzeczona Wojtka, Alina, jest jedną z najzdolniejszych⁶
(skrzypce) młodego pokolenia. Pochodzi z⁷ (wiele /
dziecko) rodziny, w której wszyscy są zawodowymi muzykami. Znużonej
.....⁸ (wielkie / miasto) stylem życia artystyce sprawiają przyjemność wyprawy na
wieś. W towarzystwie⁹ (kilka / lata) siostrzenicy Alina lubi
spacerować po łące, szukając¹⁰ (cztery / liść) koniczyny.

